

Yttrande

över betänkandet Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel (SOU 2022:52), Ju2022/03121

Svenska kyrkan har granskat betänkandet utifrån teologiska och etiska perspektiv: Svenska kyrkans grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv, rätten till ett liv i värdighet samt Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga friheter och rättigheter.

Svenska kyrkan tillstyrker förslaget.

Svenska kyrkan har en förståelse för att det öppna samhället måste ges möjligheter att förhindra allvarlig brottslighet som i högre grad blivit mer organiserad, samhällshotande och svår att bekämpa och att det därför finns ett reellt behov av att utöka möjligheterna till preventiva tvångsmedel för brottsbekämpande myndigheter.

I tidigare lagstiftningsärenden har Svenska kyrkan anfört att det är av avgörande betydelse för såväl individens trygghet som för kyrkans trovärdighet att bikt och enskild själavård inte kan bli föremål för exempelvis avläsning eller avlyssning. Svenska kyrkan kan konstatera att förslagen om att utöka möjligheterna att använda preventiva tvångsmedel i huvudsak har utformats med respekt för vittnesförbudet i 36 kap. 5 § rättegångsbalken och den absoluta tystnadsplikten för präster. Svenska kyrkan vill emellertid framhålla, vilket kyrkan även gjort i ett tidigare remissyttrande, att det är av vikt att även beslag bör omfattas av vittnesförbuden i 36 kap. 5 § rättegångsbalken så att till exempel ett brev inte får bli föremål för postkontroll om det kan antas innehålla uppgifter som omfattas av vittnesförbudet och skyddet för bikthemlighet.

Svenska kyrkan anser att förslagen är väl avvägda och motiverade. Det går däremot inte att komma ifrån att förslagen även innebär ökade integritetsrisker och att användningen av hemliga tvångsmedel innebär ett stort ingrepp i den personliga integriteten för den som blir utsatt för det.

Förslagen innebär å andra sidan även en förstärkning av enskildas rätt till skydd för sin personliga integritet genom förbättrade möjligheter att förhindra allvarlig brottslighet mot enskilda och avbryta pågående sådan brottslighet. Svenska kyrkan ser positivt på att samma rättssäkerhetsgarantier som gäller idag för preventiva tvångsmedel föreslås gälla även för det utökade tillämpningsområdet samt att betänkandet framhåller att de förslag om förstärkta rättssäkerhetsgarantier, som tidigare lämnats i betänkandet *Rättssäkerhetsgarantier och hemliga tvångsmedel* (2018:61), bör genomföras.

Uppsala 24 januari 2023

På kyrkostyrelsen vägnar

Helén Ottosson Lovén
Generalsekreterare

Mattias Thalén
Rättschef